

(Независне новине)

Ових дана догађаји, и то не било какви, напосто престижу једни друге.

Тако се страсти у вези са Приједлогом закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске нису још ни смириле, а већ су поново узбуркане Одлуком Савјета министара БиХ о систему координације процеса европских интеграција у БиХ. Одлука је донесена на сједници Савјета министара БиХ одржаној 26. јануара 2016, а објављена је у осмом броју "Службеног гласника БиХ" од 9. фебруара 2016. године. Пажњу јавности увелико је привукла чињеница да је одлука усвојена прилично тајновито, а да је четири дана након тога предсједавајући Савјета министара, господин Денис Звиздић допутовао у радну посјету у Бањалуку, гдје је са премијерком Републике Српске, госпођом Жељком Цвијановић, имао консултације у вези са Механизмом координације, при чему је, како преносе медији, прећутао да је четири дана прије тога већ усвојена Одлука о механизму координације. И кад би се ствари завршиле само на томе, било би више него довољно за закључак о формалноправној ишчашености Одлуке о систему координације, усљед које јој недостаје легитимитет у формалном смислу.

Међутим, проблем је већи од тога и тиче се нечега што се може назвати правном ишчашеношћу те одлуке у супстанцијалном смислу, због чега она нема ни супстанцијални легитимитет. О овом потоњем у домаћој јавности до сада није било говора, ако изузмемо квалитетним садржајем испражњене изјаве, боље рећи голе тврдње једних да је оваквим рјешењима нарушена позиција Републике Српске, као и других који кажу да је урађено нешто што је добро и за Српску јер имамо Механизам координације који

Пише: Милан Благојевић
уторак, 23 фебруар 2016 09:06

изражава дејтонску структуру БиХ, те да било која одлука у усаглашавању ставова о европским питањима не може бити усвојена без гласа Републике Српске. Посебно чуди питање, боље рећи позивање да се каже шта то није добро у Одлуци о систему координације, имајући у виду да одлука напросто врви стварима које су лоше по Републику Српску.

Почећу од онога што се у теорији права везује за појам правног акта у формалном смислу или, прецизније речено, за надлежност и поступак доношења општег правног акта. У вези с тим правно је неоснована и по Српску штетна процедура доношења ове одлуке јер Савјет министара БиХ нема уставну надлежност за доношење оваквог правног акта. Када се то има у виду не чуди што се Савјет министара БиХ у уводу ове одлуке није могао позвати ни на једну одредбу Устава БиХ која би му дала право да донесе правни акт којим он уређује Механизам координације. Будући да таква уставна одредба не постоји, не чуди што се Савјет министара у уводу одлуке као основ за њено доношење позвао на чланове 17. и 23. Закона о Савјету министара БиХ. Подсјећања ради, члан 23. се односи на Дирекцију за европске интеграције, што никако не може бити основ за уређивање Механизма координације од стране Савјета министара. Чланом 17. је прописано само то које врсте правних аката доноси Савјет министара, међу којима су и одлуке, тако да се ни из тога никако не може извести надлежност Савјета министара да уређује Механизам координације.

Пошто, дакле, Савјет министара нема ту уставну надлежност, онда је и сав поступак доношења ове одлуке правно неваљан, при чему остављам по страни приличну тајновитост којом је био обавијен. Све су то разлози који говоре о томе да Српска не треба прихватити ову одлуку. У супротном, она би јој њеним прихватањем прибавила легитимитет и омогућила да неправно постане право, а дугорочније гледано то би дало право Савјету министара и да касније самостално мијења одлуку у смислу који би био још

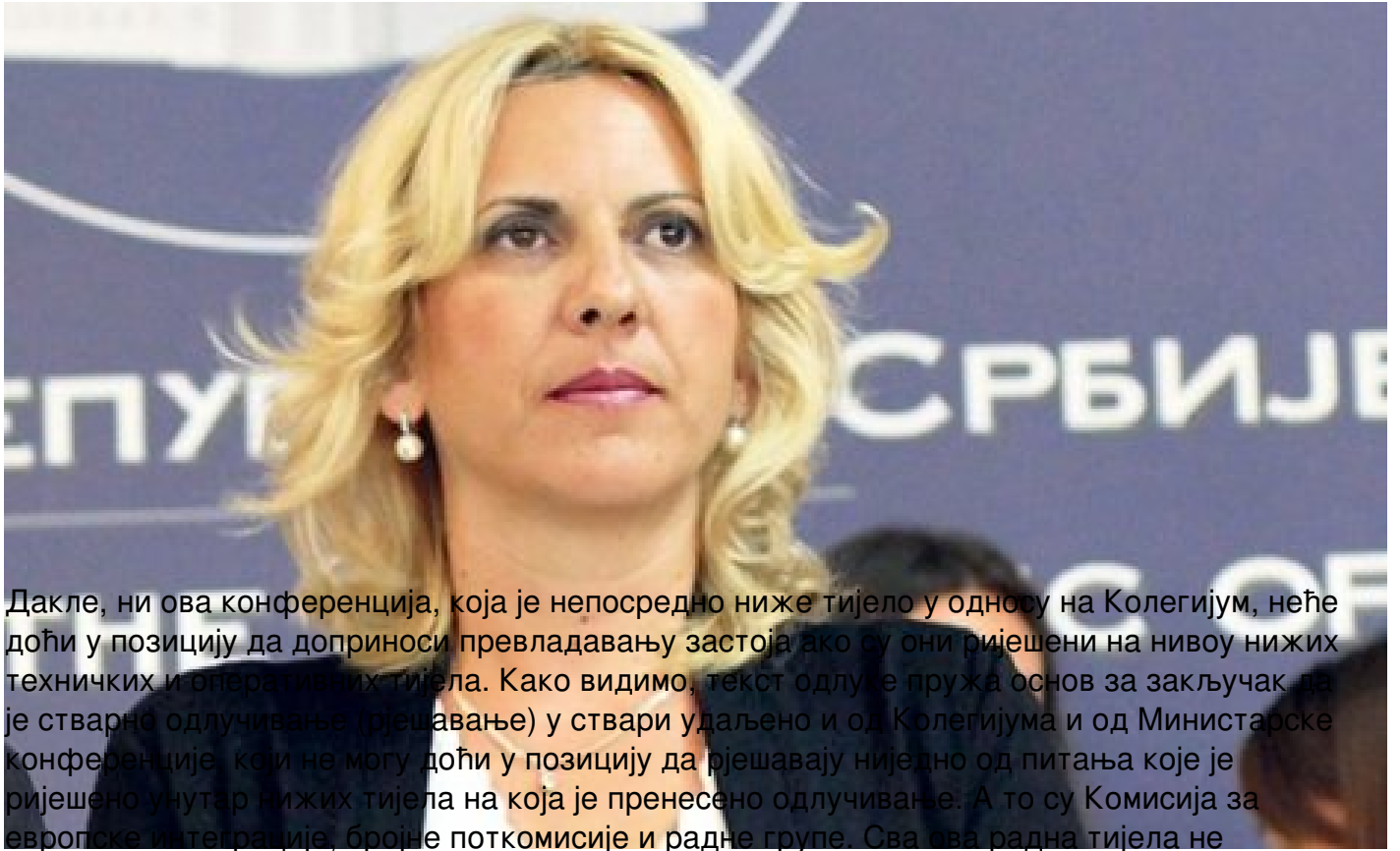
Пише: Милан Благојевић
уторак, 23 фебруар 2016 09:06

неповољнији по Српску од онога што сада стоји у одлуци. Умјесто тога, једино рјешење које има уставно упориште јесте споразум о механизму координације, чији потписници и доносиоци су БиХ, ентитети и кантони, што онда значи да се и све евентуалне измјене врше опет и само на тај начин.

Осим из претходно наведених разлога, одлука је правно неваљана и по Српску штетна и у супстанцијалном погледу. За разумијевање овог проблема најприје су од важности одредбе лоциране у члановима 3. и 4. одлуке. Чланом 3. уређује се Колегијум за европске интеграције као политичко тијело које у крајњој инстанци рјешава спорове, а чине га предсједавајући и замјеници предсједавајућег Савјета министара, ентитетски и кантонални премијери и градоначелник Брчко дистрикта.

Оно што није добро рјешење је одредба из става 7. овог члана, према којој ово тијело не одлучује консензусом, како се ових дана погрешно преноси јавности, већ консензусом присутних чланова Колегијума. То практично значи да Колегијум може одржати сједницу и на њој ријешити неки спор и ако тој сједници не присуствује премијер Републике Српске, имајући у виду да наведена одредба не гласи да Колегијум одлучује консензусом свих својих чланова, већ консензусом присутних чланова Колегијума. Но, једнако је опасна и одредба члана 3. према којој Колегијум у крајњој инстанци рјешава спорове. Шта то у пракси може да значи? За правилан одговор на ово питање мора се имати у виду члан 4. одлуке, којим је успостављена Министарска конференција (коју чине ресорни министри у Савјету министара те ентитетским и кантоналним владама и представник Владе Брчко дистрикта). Дубиозном правном терминологијом конференција је замишљена као тијело које доприноси превладавању застоја који, како стоји у ставу 3. члана 4. "...нису могли бити ријешени у оквиру техничких и оперативних тијела у систему координације".

Дакле, ни ова конференција, која је непосредно ниже тијело у односу на Колегијум, неће доћи у позицију да допринеси превладавању застоја ако су они ријешени на нивоу нижих техничких и оперативних тијела. Како видимо, текст одлуке пружа основ за закључак да је стварно одлучивање (рјешавање) у ствари удаљено и од Колегијума и од Министарске конференције, који не могу доћи у позицију да рјешавају ниједно од питања које је ријешено унутар нижих тијела на која је пренесено одлучивање. А то су Комисија за европске интеграције, бројне поткомисије и радне групе. Сва ова радна тијела не одлучују консензусом свих својих чланова, него консензусом присутних чланова који гласају. На челу Комисије за европске интеграције је директор Дирекције за европске интеграције БиХ, а на челу поткомисија су, како стоји у члану 9. одлуке, предсједавајући поткомисије из ресорно надлежног министарства Савјета министара БиХ. И предсједавајући радних група се, према члану 11, именују са нивоа Савјета министара, што јасно говори о јакој позицији коју је себи прибавио Савјет министара на уштрб ентитетских влада.

Најзад, за ову прилику издвајам и то да је одлука штетна по ентитете и када је ријеч о Савјету за стабилизацију и придруживање те Одбору за стабилизацију и придруживање између БиХ и Европске уније. Савјет и Одбор су заједничка тијела БиХ и ЕУ, али у њима, када је ријеч о представницима БиХ, према одлуци има мјеста само за лица са бх. нивоа власти. Наиме, чланом 12. одлуке је прописано да су представници БиХ у Савјету за стабилизацију и придруживање само предсједавајући и замјеници предсједавајућег Савјета министара БиХ, док су према члану 13. одлуке БиХ представници у Одбору за стабилизацију и придруживање само они стални чланови поменуте Комисије за европске интеграције који долазе са нивоа Савјета министара БиХ.

Република Српска и(ли) "механизам координације"

Пише: Милан Благојевић
уторак, 23 фебруар 2016 09:06

